

Jedn. identifikátor 272133-RRTV

Váš dopis zn. -
Naše č. j. RRTV/7808/2018-
rud
Sp. zn. RRTV/2017/745/rud
Zasedání Rady 4-2018/poř. č. 17

Vyřizuje: Analytický odbor

Datum, místo 20. 2. 2018, Praha

**Central European Stone Trade
Enterprises Kft. (Emporia Style
Kft.)
Kistályai út 34
330 00 Eger
Hungary**

ROZHODNUTÍ O ULOŽENÍ POKUTY

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen "Rada"), jakožto ústřední správní úřad, v rámci své kompetence dané ustanovením § 7 písm. a) zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění platných předpisů (dále jen „zákon č. 40/1995 Sb.“), dle ustanovení § 8a odst. 2 písm. b) a ustanovení § 8a odst. 6 písm. c) zákona č. 40/1995 Sb., v platném znění, v řízení o přestupku vedeném podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), rozhodla dne 20. února 2018 takto:

I. Obviněná společnost Central European Stone Trade Enterprises Kft., sídlem 1012 Budapest, Márvány u. 17, pobočka 3300 Eger, Kistályai út 34, IČ 01-09-170422, se uznává vinnou v souladu s ustanovením § 8a odst. 2 písm. b) zákona č. 40/1995 Sb., pro porušení ustanovení § 2 odst. 1 písm. b) zákona č. 40/1995 Sb., kterého se dopustila zadáním reklamy, respektive teleshoppingu Klenot. TV vysílaného dne 24. května 2017 v čase od 10: 55 hodin na programu Televize Barrandov a který je nekalou obchodní praktikou podle zvláštního předpisu, tj. podle ustanovení § 4 odst. 3 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, respektive písm. p) Přílohy 1 k tomuto zákonu, neboť v teleshoppingu nepravdivě prohlašuje, že výrobky se vsazeným kočičím okem a šperky z kolekce Měsíční kámen mohou odstranit rozličné zdravotní i duševní potíže. V jednom z výroku moderátorka použila formulaci „tak pokud tedy chcete se oprostít od bolesti hlavy, kloubů a zad, tak byste mohly, dámy, nosit třeba tyto nádherné náušníčky a samozřejmě společně i s krásným medailónkem, jelikož kočičí oko tedy samozřejmě napomáhá od bolesti kloubů, zad a hlavy“, čímž implikovala, že šperky mohou uvedené potíže odstranit, resp. vyléčit. Nebezpečí těchto tvrzení lze spatřovat v tom, že uvedené zdravotní problémy mohou být vyvolány závažnějšími onemocněními, resp. tyto zdravotní potíže mohou signalizovat závažný zdravotní problém, čímž může divák příznaky upozorňující na vážná onemocnění podcenit či zanedbat péči o své zdraví. Nikde se neobjevuje informace, že by diváci měli varovným symptomům svého těla věnovat náležitou pozornost a že základem pro stanovení diagnózy je vyšetření specialistou, který zvolí vhodnou léčbu. Údajné léčivé účinky šperků byly neustále zdůrazňovány, resp. byly prezentovány jako zásadní důvod k nákupu šperku. Takový postup může spotřebitele přimět učinit rozhodnutí (nákup produktu), které by za běžných okolností neučinili. Důsledkem takového jednání může být ohrožení zdraví spotřebitelů, kteří tak mohou zanedbat svůj, možná velice vážný, zdravotní stav a mohou tak být ohroženi i na životě.

II. Za přestupek se obviněné v souladu s ustanovením § 8a odst. 6 písm. c) zákona č. 40/1995 Sb., ukládá pokuta ve výši 500 000 Kč. Pokuta je splatná ve lhůtě 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí na účet 3754-19223001/0710, variabilní symbol 2017745. V souladu s ustanovením § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., ukládá Rada obviněné

povinnost uhradit paušální částku nákladů řízení o přestupku ve výši 1 000 Kč na účet č. 3711-19223001/0710, variabilní symbol 2017745. Úhrada nákladů je splatná do pěti pracovních dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I.

Zahájení řízení o přestupku:

Na základě pravidelného monitoringu televizního vysílání Rada zjistila, že dne 24. května 2017 byl v čase od 10:55 hodin odvysílán na programu Televize Barrandov teleshoppingový blok s názvem Klenot TV, v jehož rámci byl nabízen (mimo jiné) šperk s kočičím okem a šperk s měsíčním kamenem.

V prvním případě šlo o ozdobné předměty, náušnice a medailónky, zhotovené ze tří barevných variací kočičího oka.

Moderátorka opakovaně deklarovala, že se jedná o šperk, který má prostřednictvím léčivých účinků kamene také terapeutické využití.

Níže uvádíme konkrétní výroky moderátorky, které v průběhu prezentace produktu zazněly:

Pojďme se podívat na tento polodrahokam a já vám k němu řeknu i další doplňující informace, které mají pozitivní vliv na vaši psychiku a samozřejmě taky na vaše fyzické tělo.

Tak pokud tedy chcete se oprostit od bolesti hlavy, kloubů a zad, tak byste mohly, dámy, nosit třeba tyto nádherné náušničky a samozřejmě společně i s krásným medailónkem, jelikož kočičí oko tedy samozřejmě napomáhá od bolesti kloubů, zad a hlavy.

Tak doufám, že tedy vám pomůže také a samozřejmě také přitahuje dobrou náladu, a to už je samozřejmě vliv na tu psychiku a samozřejmě také odpuzuje negativní energii. Záleží také na tom, jakým způsobem podpoříte tedy tento krásný šperk, jakým způsobem podpoříte díky té barevnosti vaši psychiku, pokud tedy zvolíte zelenou barvu, tak budete nádherně až smaragdově ozdobené, ale také tedy budete vyrovnanější

a sebevědomější. Modrá barva podporuje věrnou lásku, růžová tedy dodá každé ženě elegantnosti a samozřejmě také takový ten sexuální apetit.

V druhém případě se jednalo o výrobky (medailónek a náušnice) zdobené kubickými zirkoniemi se vsazeným měsíčním kamenem. Také zde moderátorka zdůrazňovala, že šperky nejsou pouze ozdobou své nositelky, ale především disponují léčivými účinky a nadpřirozenou silou.

Níže uvádíme konkrétní výroky moderátorky, které v průběhu prezentace produktu zazněly:

Nádherný měsíční kámen za 766 korun, samozřejmě v medailónku a krásných náušničkách. Tento kámen má naprosto úžasné léčivé účinky na vaše fyzické tělo, oprostí vás tedy od migrény, bolesti kloubů, bolesti zad a samozřejmě i také od bolesti vaší páteře...

Je to opravdu velmi vzácný kámen, který podporuje vaše duchovno. Měsíční kámen, který se samozřejmě zaslouží i o vaši psychickou pohodu...

Samozřejmě měsíční kámen podporuje imunitu, ale taky má dokonalý vliv na vaše psychické tělo, a to je samozřejmě v podobě neuvěřitelného provedení...

Jak jsem již říkala, má dokonalé léčivé účinky na vaše fyzické tělo, oprostí vás od bolesti zad, kloubů a hlavy, ale tedy na psychiku dokonale působí, způsobuje, že máte trošičku šťastnější náladu, odpuzuje negativní energie...

Dnes naposledy vám nabízíme sedm nádherných kusů krásného medailónku s měsíčním kamenem, což je naprosto úžasný polodrahokam, drahokam, který máte možnost vidět a má krásné léčivé účinky.

Šperk, který vám posílí nejen imunitu, ale samozřejmě se také postará o vaše blaho té psychiky... Pokud máte problémy se spánkem, tak máte možnost tedy být vyrovnanější, klidnější a také se vám mají zdát lepší sny...

Fyzickým projevům jsme se už věnovali, nemocím, samozřejmě působí dobře proti bolesti hlavy a samozřejmě také zad.

Při prezentaci produktů docházelo ke kumulaci tvrzení, která divákům/spotřebitelům podsouvala, že šperky dokáží prostřednictvím vsazených kamenů léčit rozličné zdravotní i duševní potíže.

V jednom z výroků moderátorka použila formulaci „tak pokud tedy chcete se oprostít od bolesti hlavy, kloubů a zad, tak byste mohly, dámy, nosit třeba tyto nádherné náušničky a samozřejmě společně i s krásným medailónkem, jelikož kočičí oko tedy samozřejmě napomáhá od bolesti kloubů, zad a hlavy“, čímž implikovala, že šperky mohou uvedené potíže odstranit, resp. vyléčit. Nebezpečí těchto tvrzení lze spatřovat v tom, že uvedené zdravotní problémy mohou být vyvolány závažnějšími onemocněními, resp. tyto zdravotní potíže mohou signalizovat závažný zdravotní problém, čímž může divák příznaky upozorňující na vážná onemocnění podcenit či zanedbat péči o své zdraví. Nikde se neobjevila informace, že by diváci měli varovným symptomům svého těla věnovat náležitou pozornost a že základem pro stanovení diagnózy je vyšetření specialistou, který zvolí vhodnou léčbu. Údajné léčivé účinky šperků byly neustále zdůrazňovány, resp. byly prezentovány jako zásadní důvod k nákupu šperku. Takový postup může spotřebitele přimět učinit rozhodnutí (nákup produktu), které by za běžných okolností neučinili. Důsledkem takového jednání může být ohrožení zdraví spotřebitelů, kteří tak mohou zanedbat svůj, možná velice vážný, zdravotní stav a mohou tak být ohroženi i na životě.

Dle § 2 odst. 1 písm. b) zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy, se zakazuje reklama, která je nekalou obchodní praktikou podle zvláštního právního předpisu

Tímto zvláštním předpisem je zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, který ve svém ustanovení § 4 odst. 3 uvádí že, nekalou obchodní praktikou se rozumí zejména klamavé konání podle § 5 nebo klamavé opomenutí podle § 5a a agresivní obchodní praktika podle § 5b. Obchodní praktiky, které se považují za nekalé za všech okolností, jsou uvedeny v příloze č. 1 a 2 tohoto zákona.

Dle přílohy 1 písm. p) zákona č. 634/1992, jsou obchodní praktiky vždy považovány za klamavé, pokud prodávající nepravdivě prohlašuje, že výrobek nebo služba může vyléčit nemoc, zdravotní poruchu nebo postižení.

Předmětné obchodní sdělení je dle Rady nekalou, resp. klamavou, obchodní praktikou a jeho zadáním do vysílání tak mohlo dojít k porušení ustanovení § 2 odst. 1 písm. b) zákona č. 40/1995 Sb., respektive ustanovení § 4 odst. 3 zákona č. 634/1992 Sb., jelikož prodávající prostřednictvím sdělení nepravdivě prohlašuje, že výrobek může vyléčit nemoc.

Dle ustanovení § 1 odst. 5 zákona č. 40/1995 Sb., se zadavatelem rozumí právnická nebo fyzická osoba, která objednala u jiné právnické nebo fyzické osoby reklamu.

Dle ustanovení § 8a odst. 2 písm. b) zákona č. 40/1995 Sb., se právnická nebo podnikající fyzická osoba jako zadavatel dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 2 odst. 1 písm. b) zadá reklamu, která je nekalou obchodní praktikou.

Dle ustanovení § 8a odst. 6 písm. c) zákona č. 40/1995 Sb., lze za přestupek uvedený v ustanovení § 8a odst. 2 písm. b) uložit pokutu až ve výši do 5 000 000 Kč.

Zadáním předmětného teleshoppingu do vysílání se tak společnost Central European Stone Trade Enterprises Kft., mohla dopustit porušení ustanovení § 2 odst. 1 písm. b) zákona č. 40/1995 Sb.

S ohledem na uvedené rozhodla Rada na svém 13. zasedání konaném dne 8. srpna 2017 zahájit se zadavatelem obchodního sdělení, společností Central European Stone Trade Enterprises Kft., sídlem 1012 Budapest, Márvány u. 17, pobočka 3300 Eger, Kistályai út 34, IČ 01-09-170422, (dále „obviněný“), řízení o přestupku z moci úřední pro možné porušení § 2 odst. 1 písm. b) zákona č. 40/1995 Sb., kterého se mohl dopustit zadáním reklamy, respektive teleshoppingu Klenot. TV vysílaného dne 24. května 2017 v čase od 10. 55 hodin na programu Televize Barrandov a který může být nekalou obchodní praktikou podle zvláštního předpisu, tj. podle ustanovení § 4 odst. 3 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, respektive písm. p) Přílohy 1 k tomuto zákonu, neboť v teleshoppingu nepravdivě prohlašuje, že výrobky se vsazeným kočičím okem a šperky z kolekce Měsíční kámen mohou odstranit rozličné zdravotní i duševní potíže. V jednom z výroku moderátorka použila formulaci „tak pokud tedy chcete se oprostít od bolesti hlavy, kloubů a zad, tak byste mohly, dámy, nosit třeba tyto nádherné náušničky a samozřejmě společně i s krásným medailónkem, jelikož kočičí oko tedy samozřejmě napomáhá od bolesti kloubů, zad a hlavy“, čímž implikovala, že šperky mohou uvedené potíže odstranit, resp. vyléčit. Nebezpečí těchto tvrzení lze spatřovat v tom, že uvedené zdravotní problémy mohou být vyvolány závažnějšími onemocněními, resp. tyto zdravotní potíže mohou signalizovat závažný zdravotní problém, čímž může divák příznaky upozorňující na vážná onemocnění podcenit či zanedbat péči o své zdraví. Nikde se neobjevuje informace, že by diváci měli varovným symptomům svého těla věnovat náležitou pozornost a že základem pro stanovení diagnózy je vyšetření specialistou, který zvolí vhodnou léčbu. Údajné léčivé účinky šperků byly neustále zdůrazňovány, resp. byly prezentovány jako zásadní důvod k nákupu šperku. Takový postup může spotřebitele přimět učinit rozhodnutí (nákup produktu), které by za běžných okolností neučinili. Důsledkem takového jednání může být ohrožení zdraví spotřebitelů, kteří tak mohou zanedbat svůj, možná velice vážný, zdravotní stav a mohou tak být ohroženi i na životě.

Oznámení o zahájení o přestupku bylo zadavateli doručeno dne 28. srpna 2017 a tímto dnem bylo řízení o přestupku zahájeno. Rada obviněnému stanovila lhůtu 30 dní pro písemné vyjádření ve věci.

Obviněný se ve věci nevyjádřil.

II.

Vyjádření společnosti Emporia Style Kft.:

Dne 15. září 2017 bylo Radě doručeno „Vyjádření k oznámení o zahájení správního řízení sp.zn. RRTV/2017/746/rud ze dne 8. srpna 2017“, které Radě adresovala společnost Emporia Style Kft., 1012 Budapest, Márvány u. 17. Zde se tato společnost vyjádřila k řízení o přestupku, respektive k možnému porušení ustanovení § 48 odst. 1 písm. b) zákona č. 231/2001 Sb., které Rada vede s provozovatelem televizního vysílání Barrandov Televizní Studio a.s.

Jelikož zadavatel předmětného teleshoppingu, společnost Central European Stone Trade Enterprises Kft., sídlem 1012 Budapest, Márvány u. 17, pobočka 3300 Eger, Kistályai út 34 má centrální sídlo na stejné adrese a jeho vyjádření Rada v řízení o přestupku s ním vedeném neobdržela, by bylo možno usuzovat, že společnost Emporia Style Kft. se zřejmě může vyjadřovat jako zadavatel, respektive za zadavatele předmětného teleshoppingu v řízení o přestupku sp.zn. RRTV/2017/745/rud, a to ve věci možného porušení § 2 odst. 1 písm. b) zákona č. 40/1995 Sb. Tato společnost však nevedla jediného slova o tom, jakou „rolí“ v rámci obou řízení hraje, zda je zadavatelem či zda se vyjadřuje jako jakýsi vedlejší účastník řízení vedle provozovatele Barrandov Televizní Studio a.s. Naopak, ve vyjádření explicitně uvádí, že se vyjadřuje k zahájení řízení sp.zn. RRTV/2017/745/rud, a to jako účastník řízení, ovšem účastníkem řízení

je zde provozovatel vysílání, nikdo jiný jím ani dle charakteru přestupku dle ustanovení § 48 odst. 1 písm. b) zákona č. 231/2001 Sb., být nemůže. Dle adresy této společnosti by zase mohlo být dedukováno, že má cosi společného se zadavatelem teleshoppingu, společností Central European Stone Trade Enterprises Kft., sídlem 1012 Budapest, Márvány u. 17, pobočka 3300 Eger, Kistályai út 34. To ovšem z vyjádření ani náznakem nevyplývá. Rada proto k předmětnému vyjádření přihlédla jako k jednomu z podkladů pro rozhodnutí.

Společnost Emporia Style Kft., se tedy vyjádřila následovně::

Společnost uvádí, že s právním názorem Rady nesouhlasí a že tvrzení obsažená v oznámení o zahájení řízení jsou nepřesná a zkreslená. Společnost uvádí, že obsah teleshoppingového bloku nepodporuje chování ohrožující zdraví. Jedná se o reklamu, ve které je divákům pouze představeno zboží ke koupi. Cílem pořadu je tedy popsat divákovi produkt a nabídnout jej ke koupi. Teleshoppingový blok nemá za úkol někoho léčit, diagnostikovat někomu zdravotní stav či snad někomu radit, aby nechodil k lékaři. Společnosti není známo, jak by mohlo dojít prostřednictvím teleshoppingu k ohrožení zdraví spotřebitelů. Moderátorka nikomu neradí, „neléčí“ přes obrazovku, neprovádí diagnostiku zdravotního stavu, pouze a jen představuje divákům produkt ke koupi. Teleshoppingovým blokem nemohlo dojít k naplnění uvedené skutkové podstaty správního deliktu, tedy ohrozit zdraví spotřebitelů. Moderátorka za celý pořad neřekla, že po nákupu daných produktů se spotřebitel vyléčí a nemusí již navštěvovat lékaře, aby se uzdravil. Moderátorka pouze uvedla, že šperky mohou odstranit rozličné zdravotní i duševní potíže. Slovo „mohou“ tedy v žádném případě nemůže v divákovi vyvolat pocit, aby se přestal starat o svůj zdravotní stav.

V odůvodnění zahájení správního řízení není uvedeno, že by snad existovala osoba, která by se na základě nákupu nabízeného zboží přestala starat o svůj zdravotní stav. V tomto pořadu rovněž nezaznělo, aby se spotřebitel přestal po nákupu zboží jakkoli léčit či aby přestal navštěvovat lékaře. Společnost tedy trvá na tom, že neexistuje ani jedna osoba, kterou by tento pořad, případně nákup nabízeného zboží, ohrozil. Na žádného člověka tento typ pořadu neměl nikdy takový vliv, aby se snad kvůli němu a nákupu šperků přestal léčit. Pokud tedy taková osoba neexistuje, tak to znamená, že daný typ pořadu nikoho neohrožuje, protože právě neexistuje žádná osoba, na kterou by měl pořad ohrožující vliv. Společnost uvádí, že charakteristikou zboží nikoho neohrozila.

Pokud by společnost čistě hypoteticky přijala názor Rady za pravdivý, pak by toto rozhodnutí mělo fatální následky na celou společnost. Všechny další lékařské metody, jejichž účinnost není stoprocentně prokázána, by automaticky musely být ihned zakázány, jinak by musely být sankcionovány stejně jako předmětný pořad. To je ovšem nemístná úvaha. Právě v dnešní době, kdy rozvoj alternativní (neověřené) medicíny je na vzestupu, je trend zcela opačný. Lidé přestávají věřit klasickým lékům a stále častěji vyhledávají jiné možnosti léčení. Nákup šperků může být pro někoho psychickou vzpruhou a pomoci mu v léčbě. Následkem toho může dojít ke zlepšení jeho zdravotního stavu. Nelze tedy kategoricky odmítnout tvrzení, že nošení těchto kamenů nemůže mít jakýkoli příznivý vliv na zdraví spotřebitelů. A i kdyby snad nošení kamenů zdraví spotřebitelů nezlepšilo, tak i tak může mít příznivý vliv na psychiku spotřebitelů, která je také důležitá a může pomoci s léčbou zdravotních problémů. I klasická medicína uznává, že více jak polovinu zdraví dělá psychika člověka. Společnost upozorňuje, že Rada (jakožto orgán, který nemá v náplni studovat lékařské poznatky) nemůže rozhodnout o tom, že nošení těchto šperků nemůže nikomu pomoci.

Alternativní medicína je všeobecně ve světě dovolena a existuje mnoho léčivých metod – od klasických lékařů, až po různé masáže, ozdravné prameny, lázně, kameny, čakry, vitamíny, homeopatika, kameny s vnitřní silou apod. Toto všechno by tedy muselo být podle Rady analogicky zakázáno, neboť ani u jednoho z výše uvedených nelze exaktně říci, že právě tato metoda někoho vyléčí. Všechny tyto metody by tedy musely být zrušeny. Společnost odkazuje na homeopatika. Ta se prodávají v lékárnách, jsou na ně reklamy apod. To samé se týká účinků některých léků či doplňků stravy, minerálů, drahokamů, kde je

rovněž účinnost sporná. Účinnost výše uvedené alternativní medicíny je stejně jako účinnost nabízeného šperku na zdraví lidí nezměřitelná a nelze paušálně vyléčit, že účinky na zdraví člověka nemají (viz články v příloze).

Ani ty nejlepší farmaceutické firmy a jejich drahá léčiva nikomu rovněž nezaručí, že právě jejich lék je může vyléčit. Naopak, spousta léků má ohromné nežádoucí účinky, které mohou řadě lidí uškodit – samozřejmě tyto léky nejsou zakázány, neboť by pak neexistoval žádný lék, protože každý lék může na každého člověka působit jinak. Medicína není exaktní věda a nikdo na světě nemůže říct, co a právě který lék či jiná metoda může někoho vyléčit. Není tedy na místě, aby Rada, jakožto orgán dohlížející na vysílání, rozhodovala o tom, co jí nepřísluší. Rada není nadána vědomostmi posoudit účinnost různých druhů léčby. Lidský organismus je natolik specifický, že na každého působí každá metoda léčby jinak. Nákup nabízených šperků v žádném případě nikoho neohrožuje, nenabádá nikoho, aby se neléčil a nechodil ke klasickému lékaři. Je pouze jakousi alternativou ke klasické léčbě, který může lidem pomoci. Podstatné je, že pořad má za úkol prezentovat spotřebitelům produkt a nijak spotřebitele neohrožuje. Pořad pouze divákům charakterizuje vlastnosti šperků (nabízených kamenů), když možné léčebné účinky těchto kamenů jsou známy již několik stovek let. Odvysíláním tohoto bloku se tedy společnost nemohla dopustit žádného ohrožení zdraví spotřebitelů.

V zákoně č. 89/2012 Sb., je v ustanovení § 4 napsáno, že každá svéprávná osoba má rozum průměrného člověka i schopnost užívat jej s běžnou péčí a opatrností a že to každý od ní může v právním styku důvodně očekávat. Důvodová zpráva k tomuto ustanovení říká, že toto ustanovení slouží k ochraně třetích osob. Člověk s průměrným rozumem naprosto jasně chápe, že kameny mohou být pouze podpůrnou léčbou a nikoli plnohodnotnou náhradou lékařské péče. Lidé tedy naprosto chápou podstatu alternativních metod, jejich smysl a význam a berou tyto jako další možné podpůrné léčby. Je přeci v zájmu každého hlídat si své zdraví, chodit k lékaři a je na každém, zda využije alternativní léčbu.

Společnost odkazuje na rozsudek NSS č.j. 7 As 115/2012 a namítá, že musí být použita zásada in dubio pro reo. Rada však neprokázala, že došlo k protiprávnímu jednání. Je nemožné prokázat, že by daný pořad, respektive nákup šperků mohl ohrožovat zdraví spotřebitelů, a to právě s ohledem na výše uvedenou argumentaci. Společnost nepovažuje samotné zahájení správního řízení za transparentní a přesvědčivé, jelikož není založeno na dostatečně zjištěném skutkovém stavu a hlavně podloženo relevantními důkazy. Ani dovozené právní závěry z odůvodnění nevyplývají. Společnost tedy považuje za nesprávný ten závěr, že odvysíláním bloku, ve kterém se pouze nabízí šperky, je správním deliktem, který ohrožuje zdraví lidí.

III.

Další postup v rámci řízení o přestupku:

Rada na svém 19. zasedání konaném dne 7. listopadu 2017 provedla důkaz zhlédnutím teleshoppingového bloku Klenot TV odvysílaného dne 24. května 2017 v čase od 10:55 hodin na programu Televize Barrandov. Dokazování prokázalo, že v předmětném teleshoppingu zazněla tvrzení o léčivých účincích šperků tak, jak je popsáno ve výroku usnesení o zahájení správního řízení.

Následně Rada zaslala obviněnému Central European Stone Trade Enterprises Kft., sídlem Kistályai út. 34, 3300 Eger, Maďarsko, Oznámení o doplnění spisu a ukončení dokazování, kde mu stanovila lhůtu 20 dní pro písemné vyjádření. Dne 12. prosince 2017 bylo pod č.j. RRTV/17653/2017-vra, Radě toto Oznámení vráceno zpět. Jako důvod vrácení bylo uvedeno: Non reclamé (Nevyžádáno).

Jelikož se Radě nepodařilo doručit písemnost na jedinou známou adresu obviněného, doručila Rada dokument dle ustanovení § 25 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, veřejnou vyhláškou.

Dne 15. prosince 2017 bylo na úřední desku Rady pro rozhlasové a televizní vysílání vyvěšeno Oznámení o doplnění spisu a ukončení dokazování, č.j. RRTV/15671/2017-rud, sp.zn. RRTV/2017/745/rud.

Dne 15. prosince 2017 byl předmětný dokument vyvěšen na úřední desku elektronickou na adrese www.rrtv.cz

Dne 2. ledna 2018 byl dokument z úřední desky svěřen.

Dne 22. ledna 2018 tedy uplynula 20denní lhůta pro vyjádření k Oznámení o doplnění spisu. Obviněný se nevyjádřil.

IV.

Samotným projednáním věci se Rada zabývala na svém 4. zasedání konaném dne 20. února 2018 a po zvážení všech podkladů pro rozhodnutí dospěla k následujícím závěrům:

Jak již bylo uvedeno výše, Radě bylo doručeno vyjádření společnosti Emporia Style Kft., která se vyjadřovala k jinému řízení o přestupku (sp.zn. RRTV/2017/746/rud, vedeného s provozovatelem televizního vysílání, Barrandov Televizní Studio a.s., pro možné porušení ustanovení § 48 odst. 1 písm. b) zákona č. 231/2001 Sb.), jehož se však nemohla dopustit, nemůže být jeho účastníkem, jelikož tento přestupek může spáchat pouze provozovatel televizního vysílání, kterým společnost Emporia Style Kft. není. Rovněž bylo již uvedeno, že se možná jedná o velice, velice zmatečné vyjádření snad potenciálního zadavatele předmětného teleshoppingu, kterým je však dle informací Rady společnost Central European Stone Trade Enterprises. Rada tak k vyjádření společnosti Emporia Style Kft. přihlédne pouze v tom rozsahu, jaký jí umožňují okolnosti případu (tedy zejména fakt, že Radě není známo, koho a jak má tato společnost zastupovat, není jí známo, v rámci jakého řízení, neboť se skutkově vyjadřuje k řízení jinému, atd.).

Rada nikde neuvádí, že by moderátorka měla snad diváky léčit přes obrazovku, nebo provádět diagnostiku zdravotního stavu, není tedy zřejmé, proč se společnost proti tomuto ohrazuje. V teleshoppingu jsou prezentovány léčivé účinky nabízených šperků, nikoli samotné moderátorky. Moderátorka uvádí formulaci „(šperky) vás oprostí od migrény, bolesti kloubů, bolesti zad a samozřejmě i také od bolesti vaší páteře“, respektive „oprotí vás od bolesti zad, kloubů a hlavy“, čímž implikovala, že šperky mohou uvedené „bolesti“, respektive onemocnění zad, hlavy, páteře, kloubů vyléčit (použila formulaci „oprotí vás od bolesti“, tedy „zbaví vás bolesti“ aneb „uzdraví vás“, „vyléčí vás“ – „oprotit od bolesti“ lze pokládat za ekvivalent „vyléčit“, resp. se lze domnívat, že průměrný spotřebitel bude takové formulace jako ekvivalentní vnímat). Údajné léčivé účinky kamenů byly neustále zdůrazňovány, resp. byly prezentovány jako zásadní důvod k nákupu šperků. Ačkoli byly jmenovanými „bolestmi“, respektive nemocemi i bolestmi, které mohou mít velice vážnou příčinu (například bolest hlavy), nikdy se neobjevila informace, že základem jejich léčby je standardní lékařský postup. Moderátorka v souvislosti s onemocněními neustále hovořila o „léčivých účincích“ šperků do takové míry, až diváci mohli nabýt dojmu, že jejich nošení může mít pro léčbu zásadní význam. Proto skutečně nelze souhlasit s námitkou společnosti, že neprezentovala výrobky tak, že by někoho vyléčily. Rada netvrdí, že by moderátorka explicitně nabádala diváky, aby nechodili k lékaři, nicméně tento apel vyplýval z jejího projevu implicitně. Moderátorka se svými výroky snažila diváky přesvědčit, že šperky vyléčí v podstatě jakékoli bolesti či nemoci, na které si vzpomenou, což logicky implikuje, že není již nutná návštěva lékaře, neboť o všechny nemoci se postará nabízený šperk.

V důsledku toho pak diváci/spotřebitelé mohou zanedbat svůj, třeba velmi vážný, zdravotní stav. Rada je tedy přesvědčena, že teleshoppingový blok podporoval chování ohrožující zdraví.

Pokud není společnosti známo, jak by mohlo dojít prostřednictvím teleshoppingu k ohrožení zdraví spotřebitelů, tak je to způsobem právě popsaným. Moderátorka na základě informací, které sděluje, přesvědčuje diváky o takřka zázračné moci šperků, diváci si šperk zakoupí a spoléhají na jeho léčivé účinky, v důsledku čehož mohou podcenit návštěvu lékaře a mohou tak zanedbat svůj, třeba vážný, zdravotní stav.

Rada je nucena oponovat námitce, že „moderátorka za celý pořad neřekla, že po nákupu šperku se spotřebitel vyléčí“. Ano, je sice pravdou, že moderátorka nepoužila přímo slovo „vyléčit“, ale použila formulaci „oprotí od migrény, bolesti kloubů, bolesti zad a samozřejmě i také od bolesti vaší páteře“, respektive „oprotí vás od bolesti zad, kloubů a hlavy“, čímž implikovala, že šperky mohou uvedené „bolesti“, respektive onemocnění zad, hlavy, páteře, kloubů vyléčit (použila formulaci „oprotí vás od bolesti“, tedy „zbaví vás bolesti“ aneb „uzdraví vás“, „vyléčí vás“ – „oprotit od bolesti“ lze pokládat za ekvivalent „vyléčit“, resp. se lze domnívat, že průměrný spotřebitel bude takové formulace jako ekvivalentní vnímat).

Zcela irelevantní jsou i námitky týkající se dalších lékařských metod a léčiv, respektive toho, že pokud nebyla jejich účinnost stoprocentně prokázána, tak by měly být „zakázány“ nebo „sankcionovány“. Zdravotní služby, stejně jako léčiva jsou v České republice definovány zákonem, případně podzákonými právními normami, případně závaznými předpisy Evropské unie (viz https://www.mzcr.cz/Legislativa/dokumenty/zdravotni-sluzby_6102_1786_11.html, https://www.mzcr.cz/Legislativa/dokumenty/specificke-zdravotni-sluzby_6101_1786_11.html, https://www.mzcr.cz/Legislativa/obsah/zdravotnicke-prostredky_3358_11.html nebo https://www.mzcr.cz/Legislativa/obsah/leciva_2493_11.html). Pokud je nějaký produkt na základě těchto předpisů registrován Státním úřadem pro kontrolu léčiv jako léčivo, pak se a priori předpokládá, že má léčivé účinky a není pochopitelně třeba prokazovat, že má 100% účinnost (to mimochodem bude mít jen mizivé procento z nich). Pokud by tedy teoreticky byl odvyšlán teleshopping, kde by byly deklarovány léčivé účinky takového léčiva (léčiva ve smyslu zákona č. 378/2007 Sb., o léčivech), pak je to zcela v souladu se zákonem. Není však možné toto prohlašovat o špercích s kameny, které takovým léčivem nejsou. Nabízené šperky nejsou státem registrovaným léčivem (léčivým přípravkem či léčivou látkou), potažmo ani zdravotní službou ani zdravotním prostředkem.

Rada nikterak nepochybuje, že pro někoho může být koupě nebo nošení šperku psychickou vzpruhou a může mít na jeho psychiku příznivý vliv. Je však třeba zdůraznit, že zde můžeme mluvit o nanejvýše psychické pomoci, nikoli o léčení reálných, fyziologických onemocnění. Není přípustné, aby teleshopping prohlašoval, že šperk oprotí člověka od bolesti a od nemoci. Lze tolerovat, že šperk může mít, byť třeba jen ve formě placebo, vliv na psychiku člověka, v žádném případě však nemůže vyléčit nemoc a člověka uzdravit.

Zcela nemístná je námitka společnosti vztahující se k homeopatikům (společnost předkládá článek týkající se tohoto tématu, avšak již neuvedla, co by měl tento článek v předmětném řízení o přestupku prokázat či dokázat). Homeopatická léčba, resp. homeopatika jsou v současné chvíli zařazena dle zákona č. 378/2007 Sb., o léčivech, mezi léčivé přípravky, jejichž prodej je možný bez lékařského předpisu. Reklama na homeopatické přípravky zaměřená na širokou veřejnost i odborníky podléhá stejné právní úpravě jako reklama na ostatní léčivé přípravky. Reklama na homeopatika může dle zákona č. 40/1995 Sb., deklarovat jejich léčebný účinek. Jedná se tak o zcela jinou situaci, než která je posuzována nyní v souvislosti se šperkem nabízeným v teleshoppingu. Ten žádným takovým léčivem není, a to ani registrovaným (Státním úřadem pro kontrolu léčiv), potažmo ani neregistrovaným. V dané souvislosti lze poukázat na právní úpravu tzv. doplňků stravy, které – jakkoli se to zdá být třeba překvapivé – jsou zákonem zařazena mezi potraviny,

nikoli mezi léčiva. Reklama na tyto doplňky tedy nemůže prezentovat jejich léčivý účinek, přestože obsahují látky, které jsou dozajista pro lidský organismus přínosné a mohou pozitivně působit na zdraví člověka (různé vitamíny apod.). A je diametrální rozdíl mezi doplňkem stravy, který může obsahovat širokou škálu vitamínů a jiných prospěšných látek, a pouhým šperkem s kamenem. Pakliže tedy ani reklama na doplňky stravy jim nesmí přisuzovat léčebný účinek, pak a maiori ad minus takový účinek reklama nesmí přisuzovat šperkům.

Mimo to lze s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. srpna 2016, č.j. 9 As 172/2015, uvést: „Pokud jde o poukaz na homeopatika nebo jiné alternativní způsoby léčby, pak zastává kasační soud tentýž názor, jako soud městský, tedy že stěžovatelka byla sankcionována za naplnění konkrétní skutkové podstaty správního deliktu a žalovaná zjišťovala a posuzovala konkrétní okolnosti daného porušení § 48 odst. 1 písm. b) zákona o vysílání. Nebylo důležité posuzovat účinnost jiných (např. homeopatických) prostředků užívaných v alternativní medicíně.“ Pokud se tedy jedná v nyní projednávané věci o to, zda nabízené šperky byly pravdivě či nepravdivě označeny jako schopné vyléčit nemoc, Rada vlastně vůbec není povinna posuzovat účinnost homeopatik, lázní, aromaterapie, karet apod.

Jak již však bylo uvedeno, společnost Emporia Style Kft. se vyjádřila ke zcela jinému protiprávnímu jednání a bez ohledu na vyjádření Rady k jejím námitkám je třeba nyní shrnout jednání, které je předmětem tohoto řízení:

Dle ustanovení § 2 odst. 1 písm. b) zákona č. 40/1995 Sb., se zakazuje reklama, která je nekalou obchodní praktikou podle zvláštního právního předpisu

Tímto zvláštním předpisem je zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, který ve svém ustanovení § 4 odst. 3 uvádí že, „nekalou obchodní praktikou se rozumí zejména klamavé konání podle § 5 nebo klamavé opomenutí podle § 5a a agresivní obchodní praktika podle § 5b. Obchodní praktiky, které se považují za nekalé za všech okolností, jsou uvedeny v příloze č. 1 a 2 tohoto zákona.“

Dle přílohy 1 písm. p) zákona č. 634/1992 Sb., jsou obchodní praktiky vždy považovány za klamavé, pokud prodávající „nepravdivě prohlašuje, že výrobek nebo služba může vyléčit nemoc, zdravotní poruchu nebo postižení“.

Dle ustanovení § 5c odst. 1 zákona č. 634/1992 Sb., je dozorový orgán oprávněn požadovat po prodávajícím, aby ve správním řízení prokázal správnost skutkových tvrzení v souvislosti s obchodní praktikou, jestliže se takový požadavek s ohledem na oprávněné zájmy prodávajícího a kteréhokoliv účastníka řízení jeví vzhledem k okolnostem daného případu jako přiměřený.

Dle ustanovení § 5c odst. 2 zákona č. 634/1992 Sb., pokud prodávající nepředloží požadované důkazy podle odstavce 1 nebo pokud dozorový orgán považuje důkazy předložené podle odstavce 1 za nedostatečné, považují se skutková tvrzení za nesprávná.

Obdobnou úpravu obsahuje i zákon ač. 40/1995 Sb., ve svém ustanovení § 7b odst. 2, tedy: Při posuzování, zda se jedná o nepovolenou srovnávací reklamu nebo o reklamu, která je nekalou obchodní praktikou, je orgán dozoru oprávněn požadovat na zadavateli reklamy předložení důkazů o správnosti skutkových tvrzení v reklamě, je-li takový požadavek přiměřený s ohledem na okolnosti případu nebo na oprávněné zájmy zadavatele reklamy nebo jiné osoby.

Dle ustanovení § 7b odst. 3 tohoto zákona pak orgán dozoru může považovat tvrzení v reklamě za nesprávná, jestliže důkazy požadované podle odstavce 2 nebyly poskytnuty ve stanovené lhůtě nebo v nezbytně nutném rozsahu.

Pro naplnění skutkové podstaty přestupku dle Přílohy 1 písm. p) zákona č. 634/1992 Sb., je nutné splnění následujících podmínek: 1) prodávající (zde zadavatel teleshoppingu) prodává výrobky nebo služby, 2) prohlašuje o nich, že mohou vyléčit nemoc, zdravotní poruchu nebo postižení a 3) toto tvrzení je nepravdivé. Dle ustanovení § 5c zákona č. 634/1992 Sb., případně dle ustanovení §7b zákona č. 40/1995 Sb., však zadavatel pravdivost tvrzení, která v teleshoppingu zazněla, nikterak neprokázal. Zadavatel nabízel v rámci teleshoppingu produkty, o nichž prohlašoval, že mohou vyléčit různorodé bolesti, respektive nemoci, aniž by však tato informace byla podložena objektivními fakty, aniž by tedy tato informace byla prokazatelně pravdivá. Pokud zadavatel nedisponuje jakýmkoli podklady, které by prokázaly, že šperk skutečně může vyléčit nemoc, pak je Rada oprávněna považovat takové tvrzení za nepravdivé, respektive nesprávné. V tomto případě leží důkazní břemeno na prodávajícím/zadavateli a Rada nemusí pravdivost nebo nepravdivost daných tvrzení nikterak prokazovat. Rada nemůže posuzovat „účinnost různých druhů léčby“ nebo „blahodárné účinky“ šperků. Tato povinnost totiž tíží v tomto řízení o přestupku výhradně zadavatele. Ten, pokud o jím prodávaném výrobku prohlašuje, že vyléčí nemoc, musí být schopen takové tvrzení obhájit relevantními podklady. Zadavatel však žádné takové důkazy nepředložil, nepředložila je ani společnost Emporia Style Kft., ta se omezila pouze na vágní tvrzení, že vlastně takové léčebné účinky kamenů a jiných prostředků nemůže prokázat nikdo, že šperk může mít s ohledem na nevyzpytatelnost lidského těla různé účinky, že může být psychickou vzpruhou apod. To nikterak neprokazuje, že skutečně může vyléčit nemoc. Takovým důkazem nejsou ani články, které společnost Emporia Style Kft. předložila. Nejedná se o žádné odborné studie nebo autoritativní výroky orgánů příslušných k registraci léčiv (v České republice zejména tedy Státní ústav pro kontrolu léčiv), jedná se o komerční články sepsané soukromými osobami v souvislosti s jejich podnikatelskou činností spočívající v prodeji drahých kamenů. To samo o sobě napovídá, že takové články nebudou nikterak objektivní, ale budou obsahovat text, jehož cílem je co nejvíce zaujmout potenciální kupující těchto předmětů, jehož cílem je tedy podnikatelský zisk. Nic neprokazuje, že tam uváděné informace jsou pravdivé. Pokud zákon vyžaduje, aby tvrzení v teleshoppingu nebyla nepravdivá, pak obviněný musí prokázat jejich pravdivost důkazy ponejvíce objektivními, založenými na objektivních faktech, nikoli na popisku drahých kamenů, které uvádí jejich prodejci.

Pravdivost tvrzení, která v teleshoppingu zazněla, musí prokázat sám zadavatel, nikoli Rada. Rada tedy nemusí prokazovat ani jejich nepravdivost. Že mohlo dojít k podstatnému ovlivnění rozhodování spotřebitele, Rada taktéž prokazovat nemusí, neboť tato okolnost není znakem skutkové podstaty správního deliktu dle ustanovení § 4 odst. 3 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, respektive písm. p) Přílohy 1. Totiž dle ustanovení § 4 odst. 3 tohoto zákona „obchodní praktiky, které se považují za nekalé za všech okolností, jsou uvedeny v příloze č. 1 a 2 tohoto zákona“. Pokud tedy jednání obviněného naplnilo skutkovou podstatu nekalé obchodní praktiky dle písm. p) přílohy 1 zákona, pak Rada žádné jiné okolnosti, jako například ovlivnění rozhodování spotřebitele, prokazovat nemusí, neboť praktika se považuje za nekalou a priori bez dalšího. Ovlivnění spotřebitelského chování by Rada musela prokázat pouze v případě tzv. generální skutkové podstaty nekalé obchodní praktiky dle ustanovení § 4 odst. 1 zákona č. 634/1992 Sb. (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. listopadu 2015, č.j. 2 As 218/2015).

Společnost Emporia Style Kft. Radě „vytýká“, že nikde v oznámení o zahájení řízení neuvádí, že by snad existovala osoba, která by se na základě nákupu šperku přestala starat o svůj zdravotní stav. K tomu je však třeba uvést, že možné ohrožení zdravotního stavu spotřebitele v souvislosti s jednáním obviněného není znakem skutkové podstaty projednávaného přestupku, je pouze jeho možným následkem. Rada tak není povinna prokazovat, že se nějaká osoba přestala starat o svůj zdravotní stav či zda taková osoba vůbec existuje. Skutková podstata přestupku dle písm. p) přílohy 1 je naplněna tehdy, pokud prodávající nepravdivě prohlašuje, že výrobek nebo služba může vyléčit nemoc, zdravotní poruchu nebo postižení. Jaké mohou být důsledky takového jednání, uvedla Rada v oznámení o zahájení řízení o přestupku nad rámec skutkové podstaty.

Rada shledává nesrozumitelnou argumentaci společnosti Emporia Style Kft. s odkazem na ustanovení § 4 občanského zákoníku, kdy na jedné straně tvrdí, že každá svéprávná osoba musí vědět, že šperk může být pouze „podpůrnou léčbou“, na druhé straně je však celý teleshoppingový spot proložen tvrzeními o tom, že šperk může léčit rozličné nemoci (bolesti kloubů, hlavy, páteře, zad, atd.). Není možné, aby takováto tvrzení v teleshoppingu zazněla a obviněný se zprostil odpovědnosti za uvedené jednání odkazem na to, že každé svéprávné osobě musí být naprosto jasné, že tato tvrzení jsou v podstatě nepravdivá. Tímto způsobem by se mohl obviněný zprostit odpovědnosti za valnou většinu přestupků. Takový argument je tak zcela irelevantní a v žádném případě neliberuje obviněného z odpovědnosti za šíření předmětného teleshoppingového bloku.

Závěrem společnost Emporia Style Kft. odkazuje na zásahu in dubio pro reo a má za to, že nebylo prokázáno, že se dopustila protiprávního jednání. Uvádí, že není možné prokázat, že to, co bylo uvedeno o špercích, není pravda. Zde však na základě tzv. obráceného důkazního břemena, které bylo zmíněno výše a kdy výjimečně nemusí fakta prokazovat správní orgán, ale obviněný, musí zadavatel teleshoppingu sám prokázat, že to, co bylo uvedeno o špercích, je pravda. To však obviněný neučinil a Rada je tedy oprávněna přijmout, že prezentované informace byly nepravdivé, respektive nesprávné.

Rada tedy s ohledem na vše shora uvedené dospěla k závěru, že obviněná společnost Central European Stone Trade Enterprises Kft., se zadáním předmětného teleshoppingu dopustila porušení ustanovení § 2 odst. 1 písm. b) zákona č. 40/1995 Sb.

IV.

Jelikož je Klenot TV teleshoppingovým blokem, respektive teleshoppingem, považuje Rada za podstatné uvést ještě následující:

Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve svém ustanovení § 2 odst. 1 písm. a) rozlišuje následující typy obchodních sdělení: reklama, teleshopping a sponzorování a v případě televizního vysílání rovněž umístění produktu nebo jiná obrazová sekvence se zvukem nebo bez zvuku, která je určena k přímé nebo nepřímé propagaci zboží nebo služeb osoby vykonávající hospodářskou činnost, popřípadě jejího obrazu na veřejnosti, a která doprovází pořad nebo je do pořadu zahrnuta za úplaty nebo obdobnou protihodnotu nebo za účelem vlastní propagace.

Oproti tomu zákon č. 40/1995 Sb., sice hovoří pouze o reklamě, avšak pod definici reklamy plně zahrnuje i teleshopping. Ustanovení § 1 odst. 2 totiž říká, že *reklamou se rozumí oznámení, předvedení či jiná prezentace šířené zejména komunikačními médii, mající za cíl podporu podnikatelské činnosti, zejména podporu spotřeby nebo prodeje zboží, výstavby, pronájmu nebo prodeje nemovitostí, prodeje nebo využití práv nebo závazků, podporu poskytování služeb, propagaci ochranné známky, 1a) pokud není dále stanoveno jinak.*

K rozdělení těchto dvou institutů (reklamy a teleshoppingu) dochází tedy jen pro účely zákona o vysílání, který upřesňuje definici reklamy a vyjímá z ní specifickou formu oslovení spotřebitele – teleshopping. Pokud tedy zákon č. 40/1995 Sb. hovoří o reklamě, je nutno jeho ustanovení aplikovat i na teleshopping.

V.

Dle ustanovení § 1 odst. 5 zákona č. 40/1995 Sb., se zadavatelem rozumí právnická nebo fyzická osoba, která objednala u jiné právnické nebo fyzické osoby reklamu.

Dle ustanovení § 8a odst. 2 písm. b) zákona č. 40/1995 Sb., se právnická nebo podnikající fyzická osoba jako zadavatel dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 2 odst. 1 písm. b) zadá reklamu, která je nekalou obchodní praktikou.

Dle ustanovení § 8a odst. 6 písm. c) zákona č. 40/1995 Sb., lze za přestupek uvedený v ustanovení § 8a odst. 2 písm. b) uložit pokutu až ve výši do 5 000 000 Kč.

Dle ustanovení § 37 zákona č. 250/2016 Sb., při určení druhu správního trestu a jeho výměry se přihlédne zejména

- a) k povaze a závažnosti přestupku,*
- b) k tomu, že o některém z více přestupků, které byly spáchány jedním skutkem nebo více skutky, nebylo rozhodnuto ve společném řízení,*
- c) k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem,*
- d) u pokusu přestupku k tomu, do jaké míry se jednání pachatele přiblížilo k dokonání přestupku, jakož i k okolnostem a důvodům, pro které k jeho dokonání nedošlo,*
- e) u spolupachatelů k tomu, jakou měrou jednání každého z nich přispělo ke spáchání přestupku,*
- f) u fyzické osoby k jejím osobním poměrům a k tomu, zda a jakým způsobem byla pro totéž protiprávní jednání potrestána v jiném řízení před správním orgánem než v řízení o přestupku,*
- g) u právnické nebo podnikající fyzické osoby k povaze její činnosti,*
- h) u právního nástupce k tomu, v jakém rozsahu na něj přešly výnosy, užítky a jiné výhody ze spáchaného přestupku, a v případě více právních nástupců k tomu, zda některý z nich pokračuje v činnosti, při které byl přestupek spáchán,*
- i) u pokračujícího, trvajícího a hromadného přestupku k tomu, zda k části jednání, jímž byl přestupek spáchán, došlo za účinnosti zákona, který za přestupek stanovil správní trest mírnější než zákon, který byl účinný při dokončení tohoto jednání.*

Dle ustanovení § 38 zákona č. 250/2016 Sb., povaha a závažnost přestupku je dána zejména

- a) významem zákonem chráněného zájmu, který byl přestupkem porušen nebo ohrožen,*
- b) významem a rozsahem následku přestupku,*
- c) způsobem spáchání přestupku,*
- d) okolnostmi spáchání přestupku,*
- e) u fyzické osoby též druhem a mírou jejího zavinění, popřípadě pohnutkou, je-li tato známkou skutkové podstaty přestupku,*
- f) délkou doby, po kterou trvalo protiprávní jednání pachatele nebo po kterou trval protiprávní stav udržovaný protiprávním jednáním pachatele,*
- g) počtem jednotlivých dílčích útoků, které tvoří pokračování v přestupku.*

K porušení zákona došlo odvysíláním teleshoppingového bloku Klenot TV v rámci televizního programu Televize Barrandov. Konkrétní údaje o sledovanosti nebyly v rámci řízení o přestupku hodnoceny, nicméně lze obecně konstatovat, že program Televize Barrandov, jehož provozovatelem je společnost Barrandov Televizní Studio a.s, není programem, který by dlouhodobě dosahoval vysokých hodnot sledovanosti, ani není programem, který byl na mediálním trhu dominantním či významněji úspěšným. Navíc předmětný teleshoppingový blok byl vysílán v čase od 10:55 hodin v pracovní den, kdy je obecně sledovanost televizního vysílání nízká. **Tato okolnost tak byla pro obviněného polehčující.**

Co se týče délky doby, po kterou trvalo protiprávní jednání pachatele pak k porušení ustanovení § 2 odst. 1 písm. b) zákona č. 40/1995 Sb., došlo v rámci teleshoppingového bloku Klenot TV, který měl celkovou stopáž 30 minut. Nabídka šperků Kočičí oko a Měsíční kámen proběhla v čase 00:00 – 04:00 od začátku

pořadu a v čase 16:15 – 21:15 od začátku pořadu. K protiprávnímu jednání tak došlo v rámci cca 9 minut z celkové stopáže teleshoppingového bloku. Nejednalo se tedy o časový úsek, který by byl v rámci televizního vysílání významně rozsáhlý, ovšem na druhé straně se ani nejednalo o „standardní“ obchodní sdělení se stopáží 30 vteřin. Rozsah protiprávního jednání tak sice nebyl zanedbatelný, ale zároveň ani ne příliš rozsáhlý. **Tuto skutečnost Rada zhodnotila spíše jako polehčující.**

Předmětný teleshopping byl v rozporu s požadavky odborné péče, neboť jeho cílem nebyl profesionální a regulérní prodej výrobků či služeb (v souladu s definicí teleshoppingu dle ustanovení § 2 odst. 1 písm. zákona č. 231/2001 Sb., kdy teleshoppingem se rozumí přímá nabídka zboží, a to včetně nemovitého majetku, práv a závazků, nebo služeb, určená veřejnosti a zařazená do rozhlasového či televizního vysílání za úplatu nebo obdobnou protihodnotu), ale jeho záměrem byla nepokrytá snaha spotřebitele oklamat, respektive poškodit. Takové jednání není prodejem výrobků, respektive služeb v souladu se zákonem a v souladu s požadavky odborné péče obviněného jakožto profesionála ve svém oboru. Obviněný je zadavatelem předmětného teleshoppingu, kdy vystupuje jako prodejce nabízeného zboží a je tedy profesionálem v oboru prodeje zboží a kdy tedy není laikem, kterého by snad mohla neznalost příslušných právních předpisů do jisté míry omlouvat. **Porušení ustanovení § 2 odst. 1 písm. b) zákona č. 40/1995 Sb., se tedy obviněný dopustil přímo v oboru své vlastní podnikatelské činnosti a tuto okolnost (kterou je třeba hodnotit v rámci kritéria „povaha činnosti právnické osoby“ dle ustanovení § 37 písm. g) zákona o přestupcích) tak byla Rada nucena hodnotit jako přitěžující.**

Jako vysokou shledala Rada závažnost přestupku. Jednání, kterého se obviněný dopustil zadáním předmětného teleshoppingu, mělo potenciál ohrozit zdraví spotřebitelů, kteří by na základě zhlédnutí teleshoppingu, respektive na základě zakoupení šperků z kolekce Kočičí oko či Měsíční kámen, mohli zanedbat svůj, třeba i závažný zdravotní stav a být ohroženi na životě. Moderátorka pořadu deklarovala, šperky z kolekce Měsíční kámen mohou odstranit rozličné zdravotní i duševní potíže. V jednom z výroku moderátorka použila formulaci „tak pokud tedy chcete se oprostít od bolesti hlavy, kloubů a zad, tak byste mohly, dámy, nosit třeba tyto nádherné náušničky a samozřejmě společně i s krásným medailónkem, jelikož kočičí oko tedy samozřejmě napomáhá od bolesti kloubů, zad a hlavy“, čímž implikovala, že šperky mohou uvedené potíže odstranit, resp. vyléčit. Nebezpečí těchto tvrzení lze spatřovat v tom, že uvedené zdravotní problémy mohou být vyvolány závažnějšími onemocněními, resp. tyto zdravotní potíže mohou signalizovat závažný zdravotní problém, čímž může divák příznaky upozorňující na vážná onemocnění podcenit či zanedbat péči o své zdraví. Nikde se neobjevuje informace, že by diváci měli varovným symptomům svého těla věnovat náležitou pozornost a že základem pro stanovení diagnózy je vyšetření specialistou, který zvolí vhodnou léčbu. Údajné léčivé účinky šperků byly neustále zdůrazňovány, resp. byly prezentovány jako zásadní důvod k nákupu šperku. Takový postup mohl spotřebitele přimět učinit rozhodnutí (nákup produktu), které by za běžných okolností neučinili, a důsledkem takového jednání mohlo být ohrožení zdraví spotřebitelů, kteří tak mohli zanedbat svůj, možná velice vážný, zdravotní stav a mohli být i ohroženi na životě. **Vysokou závažnost přestupku hodnotila Rada jako významně přitěžující okolnost.**

Je tedy třeba shrnout, že jako spíše polehčující shledala Rada v daném případě kratší časový úsek protiprávního jednání a nízkou sledovanost předmětného teleshoppingového bloku. Jako přitěžující okolnosti pak Rada byla nucena vzít v úvahu, že porušení zákona se pachatel dopustil přímo v rámci oboru své podnikatelské činnosti. Významně přitěžující okolností byla vysoká závažnost přestupku. S ohledem na uvedené tak Rada rozhodla uložit pachateli pokutu ve výši 500 000 Kč.

Vzhledem k tomu, že řízení o přestupku vyvolal pachatel porušením své právní povinnosti, uložila mu Rada v souladu s ustanovením § 79 odst. 5 správního řádu a § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., povinnost uhradit paušální částku nákladů správního řízení ve výši 1 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto správnímu rozhodnutí lze v souladu s ustanovením § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, podat žalobu k Městskému soudu v Praze ve lhůtě dvou měsíců ode dne doručení písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí. Podání žaloby má odkladný účinek.

Ivan Krejčí
předseda Rady
pro rozhlasové a televizní vysílání
elektronicky podepsáno